

สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ภาพของการใช้สื่อการสอนของคณาจารย์ในคณะแพทยศาสตร์ ความต้องการด้านบริการ ตลอดจนปัญหา และอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นคณาจารย์ประจำในคณะแพทยศาสตร์ทุกมหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วยคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล (ศิริราชพยาบาล ราชามาธิบดีและวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า) คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น และคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยละ 20 คน รวม 5 มหาวิทยาลัย จำนวน 100 คน โดยวิธีสุ่มรายชื่อคณาจารย์ และส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและให้ผู้ตอบส่งกลับทางไปรษณีย์ และส่วนหนึ่งผู้วิจัยไปรับด้วยตนเอง โดยให้เวลาผู้ตอบแบบสอบถามประมาณ 3 สัปดาห์ ภายหลังจาก 3 สัปดาห์ได้รับแบบสอบถามคืนมาเพียงร้อยละ 30 ซึ่งไม่เพียงพอที่จะใช้เป็นข้อมูลในการวิจัยได้ ได้จัดส่งแบบสอบถามไปใหม่เป็นครั้งที่ 2 โดยประชากรผู้ตอบแบบสอบถามซุกเคิมและได้รับแบบสอบถามคืนมาคิดเป็นร้อยละ 25 ผู้วิจัยได้ปรึกษาคณาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย และได้รับคำแนะนำให้เปลี่ยนประชากรซุกเคิมใหม่ได้ ผู้วิจัยจึงได้ส่งแบบสอบถามและขอรับค่าตอบแทนกลับทางไปรษณีย์ภายใน 3 สัปดาห์ และได้รับคืนมาคิดเป็นร้อยละ 23 รวมทั้งสิ้น คิดเป็นร้อยละ 78 ของจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด ซึ่งใช้เป็นข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้ และในขณะเดียวกันผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามสถานการณ์ภาพของสื่อการสอนไปยังหัวหน้าหน่วยเวชนิทัศน์ (โสตทัศนศึกษา) ในคณะแพทยศาสตร์ รวม 5 มหาวิทยาลัย จำนวน 5 คน ด้วยตนเองและบางส่วนส่งทางไปรษณีย์ และให้ผู้ตอบส่งกลับทางไปรษณีย์ และส่วนหนึ่งผู้วิจัยไปรับด้วยตนเอง โดยให้เวลาผู้ตอบแบบสอบถามประมาณ 3 สัปดาห์ และได้รับแบบสอบถามคืนมาครบทุกมหาวิทยาลัย ซึ่งใช้เป็นข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ซึ่งผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. รายละเอียดส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างประชากร

1.1 จากการเปรียบเทียบลักษณะของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่สุ่มได้กับลักษณะประชากรที่มีอยู่ตามรายชื่อแพทย์ทั่วประเทศ ประจำปี พ.ศ.2526-2527 ของแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ปรากฏว่าสัดส่วนของลักษณะตัวอย่างประชากร เมื่อได้พิจารณาจากเพศ วุฒิทางการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นผู้ที่มีวุฒิปริญญาโทมากที่สุด รองลงมาคือผู้มีวุฒิปริญญาเอก และมีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-5 ปี มากที่สุด รองลงมาคือระหว่าง 6-10 ปี และ 11-15 ปี ตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์มากที่สุด รองลงมาคือผู้มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์

2. ประสบการณ์และความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน

2.1 คณาจารย์แพทย์ทุกมหาวิทยาลัย มีประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนเป็นอย่างดี โดยได้รับการฝึกอบรมการใช้สื่อการสอนในหลักสูตรระยะเวลาสั้น ๆ และจากการสังเกตไปตามจากอาจารย์และผู้บริหารอื่น ๆ

2.2 แหล่งผลิตสื่อการสอนส่วนมากได้รับบริการจากหน่วยเวชนิทัศน์ คณะแพทยศาสตร์ และรองลงมาคือการผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง คณาจารย์ส่วนมากใช้สื่อการสอนด้วยตนเองขณะทำการสอน รองลงมาให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยเวชนิทัศน์ช่วย

2.3 แหล่งบริการสื่อการสอนที่คณาจารย์ใช้มากที่สุด คือหน่วยเวชนิทัศน์ คณะแพทยศาสตร์ และรองลงมาคือ หน่วยบริการ ของภาควิชา

2.4 คณาจารย์ในคณะแพทยศาสตร์มีความเห็นว่าสื่อการสอนมีความจำเป็นมาก จึงต้องนำสื่อการสอนมาใช้ และสื่อการสอนก็มีอยู่พร้อมแล้วที่จะนำไปใช้สอนได้ทันที

สำหรับคณาจารย์บางท่านที่ไม่ชอบใช้สื่อการสอน เนื่องจากไม่มีเวลาเพียงพอในการจัดเตรียมสื่อการสอนเป็นประจำแรก สาเหตุรองลงมาคือไม่สามารถหาสื่อการสอนที่กองการใช้ได้ตามต้องการ

2.5 วิธีการสอนของคณาจารย์ในคณะแพทยศาสตร์ส่วนมากใช้วิธีการสอนแบบปฏิบัติการ รองลงมาคือการสอนแบบอภิปราย

2.6 สำหรับการอบรมเชิงปฏิบัติด้านสื่อการสอน คณาจารย์ส่วนมากมีความเห็นว่าควรให้คณะเป็นผู้ดำเนินการจัดการอบรม รองลงมาควรจะให้ภาควิชาเป็นผู้ดำเนินการอบรม

3. ความต้องการใช้สื่อการสอน

3.1 จากการจัดอันดับความถี่ของเทคนิคและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการใช้สื่อการสอนของคณาจารย์ในคณะแพทยศาสตร์ ปรากฏว่าต้องการใช้สไลด์และเครื่องฉายมากที่สุด รองลงมาได้แก่เอกสาร เครื่องบันทึกและแสดงภาพ แผ่นโปร่งใสและเครื่องฉาย ตามลำดับ อันดับสุดท้ายได้แก่ระบบการขยายเสียง

4. ปัญหาและอุปสรรคการใช้สื่อการสอน

4.1 คณาจารย์ในคณะแพทยศาสตร์ มีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนมากได้แก่ หน่วยไม่มีความรู้ในด้านการผลิต รองลงมาได้แก่ไม่มีบุคลากรช่วยในการผลิต ขาดงบประมาณที่ใช้ในการผลิต และอันดับสุดท้ายคือไม่มีเวลาเพียงพอในการผลิตและบริการล่าช้าไม่ได้รับความสะดวก สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นบางครั้งได้แก่ภาควิชาในคณะบางภาควิชาไม่มีหน่วยรับผิดชอบโดยตรง ไม่ทราบแหล่งให้บริการ ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ห้องเรียนขาดสิ่งอำนวยความสะดวกและสถานที่ตั้งหน่วยบริการอยู่ห่างไกล

สถานภาพสื่อการสอนในคณะแพทยศาสตร์

1. รายละเอียดส่วนตัวของหัวหน้าหน่วยเวชนิต์ค้น

1.1 จากการวิเคราะห์ข้อมูลของหัวหน้าหน่วยเวชนิต์ค้น (โสภิต์ค้นศึกษา) คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รวม 5 มหาวิทยาลัย จำนวน 5 คน พบว่าหัวหน้าหน่วยเวชนิทัศน์เป็นชายทั้งหมด มีอายุระหว่าง 35-39 ปี มากที่สุด และรองลงมาคืออายุ 40 ปีขึ้นไป มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาเวชนิทัศน์มากที่สุด และระดับปริญญาโทสาขาแพทยศาสตรบัณฑิต เป็นอันดับสุดท้าย มีประสบการณ์ทางด้านการสอนเวชนิทัศน์ (โสตทัศนศึกษา) ระหว่าง 5-10 ปี และ 11-15 ปี จำนวนเท่ากัน และระหว่าง 16 ปีขึ้นไปเป็นอันดับสุดท้าย

1.2 หน่วยเวชนิทัศน์ซึ่งอยู่ในคณะแพทยศาสตร์ และอยู่ในความรับผิดชอบของคณะและบางมหาวิทยาลัยอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณบดี

2. การดำเนินงานด้านการผลิตและบริการสื่อการสอน

2.1 จากการสำรวจสถานภาพผู้ใช้บริการพบว่าคณาจารย์ในคณะแพทยศาสตร์ทุกมหาวิทยาลัย เป็นอาจารย์ชายมากกว่าอาจารย์หญิง

2.2 กิจการจัดทำสื่อการสอนของหน่วยเวชนิทัศน์ ส่วนใหญ่ให้บริการให้แก่คณาจารย์ในคณะแพทยศาสตร์ รองลงมาคือบริการให้กับคณะอื่นซึ่งร้องขอมา ในการดำเนินการจัดทำสื่อการสอนส่วนใหญ่หน่วยเวชนิทัศน์ได้ดำเนินการจัดทำเอง และมีเป็นบางครั้งที่ต้องจ้างทำและซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปจากต่างประเทศมาใช้ สำหรับงบประมาณที่หน่วยเวชนิทัศน์ได้รับการจัดสรรจากรัฐนั้นไม่เพียงพอต่อความต้องการ บางส่วนได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ หน่วยเวชนิทัศน์ได้ให้บริการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอยืมสื่อการสอนไปใช้ และในขณะเดียวกันก็ได้ขอยืมสื่อการสอนจากหน่วยงานอื่นมาใช้ เช่นเดียวกัน

2.3 จากการสำรวจสถานภาพและวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะให้บริการใช้ผลิตสื่อการสอนมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ

3. การดำเนินงานเกี่ยวกับสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

3.1 สถานที่อำนวยความสะดวกในด้านการผลิตสื่อการสอนของหน่วยเวชนิทัศน์ มีไม่เพียงพอต่อความต้องการ สมควรปรับปรุง

ปัญหาข้อขัดข้องและข้อเสนอแนะของหน่วยเวชนิต์ศน์เกี่ยวกับการดำเนินงาน

1. การดำเนินงานด้านการผลิตสื่อการสอน

1.1 หน่วยเวชนิต์ศน์ ท้องการบุคลากรทางเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ให้คำแนะนำแก่ผู้มาขอรับบริการและวางแผนการศึกษา และต้องการนักเวชนิต์ศน์ ซึ่งเป็นผู้ผลิตสื่อการสอนจำนวนมาก เพื่อร่วมมือดำเนินการผลิตสื่อการสอนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

1.2 หน่วยเวชนิต์ศน์ ใ้รับงบประมาณเพื่อการจัดซื้อ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ ในการผลิตสื่อการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการ

1.3 หน่วยเวชนิต์ศน์ มีความเห็นว่าควรจัดตั้งศูนย์เวชนิต์ศน์ (โสตทัศนศึกษา) เพื่อบริการสื่อการสอนให้แก่คณาจารย์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการประหยัดวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ และบุคลากรโดยรวมการทำงานสื่อการสอนในระดับภาควิชา คณะ และมหาวิทยาลัยเข้าด้วยกัน

2. การดำเนินงานด้านบริการสื่อการสอน

2.1 หน่วยเวชนิต์ศน์ มีความเห็นว่านโยบายของหน่วยเหนือควรชัดเจนแน่นอนและต่อเนื่องกันระหว่างผู้บริหาร ชุกเก่าและชุกใหม่ เข้ามาบริหารงานนั้นไม่ประสานประโยชน์ซึ่งกันและกันแล้วจะทำให้งานบริการสื่อการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์

2.2 คณาจารย์ส่วนมาก มักไม่เห็นความสำคัญของสื่อการสอน ขาดการวางแผนงานการสอนไว้ล่วงหน้า เมื่อมีความต้องการใช้เร่งด่วน สื่อการสอนไม่สามารถผลิตให้ไ้ตามกำหนด โสตทัศนูปกรณ์ที่มีอยู่ไม่เพียงพอและใช้ไ้โดยไม่คุ้มค่า

2.3 หน่วยเวชนิต์ศน์ มีความเห็นว่างานบริการสื่อการสอนมีช่องว่างระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการมาก ควรจะได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับบริการได้ทราบโดยเสนอแนะวิธีการ วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่และความอ่อนตัวในการปฏิบัติงาน

3. การดำเนินงานเกี่ยวกับสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

3.1 หน่วยเวชนิต์ศน์มีความต้องการห้องที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอนเป็นสัดส่วน และบางหน่วยที่มีอยู่แล้วเห็นสมควรปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัว พบว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ชาย มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท และเป็นอาจารย์ใหม่ที่เพิ่งจบการศึกษา จะทราบได้จากประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-5 ปี โดยมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ จึงเป็นโอกาสอันดีที่คณาจารย์เหล่านั้นกำลังมีความกระตือรือร้นที่จะปรับปรุงการสอนของตนให้มีความก้าวหน้า จึงเป็นการง่ายที่จะสร้างเสริมความรู้ด้วยการให้คณาจารย์เหล่านั้นให้ความสำคัญของสื่อการสอนซึ่งมีส่วนช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้นย่อมกระทำได้ และจะเป็นผลดีแก่นิสิตนักศึกษาแพทย์ที่จะได้รับการถ่ายทอดวิทยาการจากคณาจารย์ ซึ่งจะยังผลให้บัณฑิตแพทย์ มีความรู้

2. ประสบการณ์เกี่ยวกับ สื่อการสอน คณาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนโดยได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตรระยะสั้น ๆ ในด้านการผลิตสื่อการสอนนั้นได้รับการจากหน่วยเวชนิทัศน์คณะแพทยศาสตร์มากที่สุด และรองลงมาคือการผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ซึ่งจะมองได้ 2 ประเด็นคือ

2.1 สื่อการสอนในคณะแพทยศาสตร์ยังไม่พร้อมสำหรับการให้บริการ คณาจารย์ยังจำเป็นต้องผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง และในขณะที่ทำการสอนก็ใช้สื่อการสอนด้วยตนเอง

2.2 หน่วยเวชนิทัศน์ คณะแพทยศาสตร์ ซึ่งเป็นหน่วยผลิตสื่อการสอน ยังขาดบุคลากรช่วยผลิตสื่อการสอนและงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐ เพื่อจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการผลิตไม่เพียงพอ จึงเป็นผลกระทบบั้ให้การดำเนินงานดังกล่าวประสบอุปสรรค

3.2 หน่วยเวชนิทัศน์ มีความต้องการห้องปฏิบัติการ เช่น ห้องบันทึกเสียง ห้องถ่ายภาพบันทึกภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำสื่อการสอน

3.3 หน่วยเวชนิทัศน์ มีความต้องการห้องเก็บอุปกรณ์สื่อการสอน โสภทัศน์อุปกรณ์ที่มีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย เพราะโสตทัศนอุปกรณ์ต่าง ๆ มีราคาแพง

3. แหล่งผลิตสื่อการสอนที่คณาจารย์ในคณะแพทยศาสตร์ใช้มากที่สุดคือ หน่วยเวชภัณฑ์ และรองลงมาคือหน่วยบริการของภาควิชา ควรจะได้ดำเนินการจัดตั้งหน่วยบริการบางภาควิชาให้ครบซึ่งจะช่วยบริการสื่อการสอนได้มาก ควรจะได้มีการประชาสัมพันธ์ในด้านการให้บริการอย่างจริงจังและมากขึ้น รวมทั้งให้คณาจารย์ได้แสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานบริการสื่อการสอน เพื่อให้ผู้บริหารได้ทราบข้อมูลของปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วนำมาพิจารณาหาทางแก้ไข

4. การสอนในคณะแพทยศาสตร์ในปัจจุบันใช้วิธีการสอนแบบปฏิบัติการมากที่สุด ซึ่งเป็นวิธีการสอนแบบคั้งเคิม เพราะนิสิตนักศึกษาแพทย์จำเป็นต้องเรียนรู้จากการปฏิบัติจากการสัมผัสจากของจริง เพื่อให้เกิดความคงทนในการจดจำได้มากกว่าวิธีอื่น (คือทฤษฎีและจากการสัมผัส) หากทางคณะแพทยศาสตร์จะได้เพิ่มพูนความรู้และเทคนิคใหม่ๆ ควบคู่การใช้สื่อการสอนเข้ามามีส่วนร่วมกับวิธีการสอนแบบปฏิบัติ ก็จะทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจมากขึ้น ซึ่งจะยังผลให้การสอนบรรลุวัตถุประสงค์ได้ วิธีการดำเนินการที่จะช่วยได้ก็คือ คณะแพทยศาสตร์จัดให้มีการอบรมเทคนิค วิธีการต่าง ๆ ในการใช้สื่อการสอนประกอบการสอนแบบปฏิบัติการ

5. ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ คณาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการใช้สื่อการสอนประเภทโสตทัศนูปกรณ์มากที่สุด ได้แก่ สไลด์และเครื่องฉาย เอกสาร เครื่องบันทึกและแสดงภาพ แผ่นโปร่งใสและเครื่องฉาย และระบบการขยายเสียง ทั้งนี้เนื่องจากสไลด์และเครื่องฉาย (Slides and Projectors) สามารถผลิตได้ง่าย รวดเร็วและประหยัด คณาจารย์สามารถผลิตขึ้นใช้ได้ด้วยตนเองและสามารถให้เห็นภาพเหมือนของจริง ทำให้เกิดความเชื่อถือ ความสนใจและเลื่อมใส สามารถให้ผู้เรียนเกิดความทรงจำคิดทาค้นาน เอกสาร (Text books) เป็นสื่อการสอนที่เก่าแก่และมีบทบาททางการศึกษาเป็นอย่างมาก เป็นการเรียนรู้ข้อเท็จจริง หลักการเกิดมโนภาพและกฎเกณฑ์ สร้างทัศนคติความคิดเห็นและแรงจูงใจ สามารถนำมาทบทวนได้ง่ายกว่าสื่อชนิดอื่น ๆ เครื่องบันทึกและแสดงภาพ (Video Tapes Recorder) เป็นเครื่องมือในการบันทึกทั้งภาพและเสียงลงบนแถบแม่เหล็ก เช่นเดียวกับเทปบันทึกเสียง สามารถคัดลอกและเรียงลำดับภาพใหม่ได้ เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน ภาพและเสียงที่บันทึกไว้

ยังนำไปออกรายการโทรทัศน์ทั้งระบบวงจรปิดและวงจรเปิดได้ นอกจากนั้น ยังผลิตได้ง่าย สามารถบันทึกภาพและเสียงได้พร้อมกัน และเมื่อทำการบันทึกเสร็จแล้วสามารถตรวจดูภาพ และฟังเสียงได้ทันที หากมีความผิดพลาดก็แก้ไขได้ ภาพที่ไต่จากเครื่องบันทึกและแสดงภาพนี้ จะไต่ภาพตรงกับความต้องการของผู้สอบมากที่สุด สื่อการสอนดังกล่าวกำลังแพร่หลายทั่วโลกและมีแนวโน้มว่าจะเข้ามามีบทบาทมากในอนาคต แผ่นโปร่งใสและเครื่องฉาย

(Overhead Projectors) เป็นอุปกรณ์ทางค่านเทคโนโลยีการศึกษาประเภทหนึ่งที่ได้รับคามนิยมอย่างแพร่หลาย สามารถช่วยให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและไต่ผลดีมาก เพราะผู้เรียนสามารถมองเห็นภาพได้พร้อม ๆ กับฟังคำบรรยาย และผู้สอนสามารถเขียนข้อความใด ๆ ลงไปในขณะที่กำลังฉายได้ สำหรับระบบการขยายเสียง

(Sound systems) ซึ่งคณาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการใช้ก็เนื่องมาจากการสอนนิสิตนักศึกษาจำนวนมาก "คำพูด" เป็นสันนิเวทนาการทางตรง เป็นการสื่อความหมายที่มีผู้ส่งและผู้รับอยู่ในสถานที่และเวลาเดียวกันสามารถโต้ตอบกันได้ สามารถมองเห็นหน้า กริยาท่าทางกันได้ เช่น การสนทนา การสอนหน้าชั้นเรียน เป็นต้น ระบบการขยายเสียงจึงเป็นเครื่องมือชิ้นแรกที่คณาจารย์ต้องการใช้ เป็นสื่อถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้เรียนได้อย่างชัดเจน จะทำให้เกิดความเข้าใจที่ยิ่งขึ้นกว่าการพูดปากเปล่า เพราะผู้เรียนมีจำนวนมากและอยู่ห่างไกลจะไม่ไต่ได้ยิน หรือไต่ได้ยินแบบคลุมเครือจะก่อให้เกิดความสับสนและสงสัย ทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์

ในปัจจุบัน เทคโนโลยีทางการศึกษาได้เข้ามามีบทบาทเกี่ยวกับการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะคณาจารย์มีความต้องการใช้สื่อการสอนบางอย่างมากขึ้นกว่าเดิมทั้งนั้นทางคณะแพทยศาสตร์ควรจะสนับสนุนให้มีสื่อการสอนประเภทโสตทัศนูปกรณ์มากยิ่งขึ้น

6. ปัญหาและอุปสรรคส่วนใหญ่เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของคณาจารย์ ได้แก่ ปัญหาการคัดเลือกสื่อการสอนมากที่สุด จากการศึกษาวิเคราะห์สถานภาพสื่อการสอนของหน่วยเวชนิทัศน์ (โสตทัศนศึกษา) ซึ่งเป็นหน่วยผลิตสื่อการสอนให้กับคณาจารย์ในคณะแพทยศาสตร์พบว่างบประมาณมีไม่เพียงพอ ดังนั้นคณะแพทยศาสตร์ควรจัดสรรงบประมาณให้หน่วยผลิตสื่อการสอน เพียงพอกับความต้องการ

7. จากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการดำเนินงานของหน่วยเวชนิทัศน์ในคณะแพทยศาสตร์ ทุกมหาวิทยาลัย ต้องการปรับปรุงด้านการผลิต ก้านบริการ และก้านสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก

8. หน่วยเวชนิทัศน์ ซึ่งให้บริการสื่อการสอน ควรให้สอดคล้องกับความต้องการของคณาจารย์ จากข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คณะแพทยศาสตร์ควรสนับสนุนและจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับบริการสื่อการสอนโดยตรงใน รั้วภาควิชาให้ทั่วถึงกันด้วย
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยคือ

1. ควรจะวิเคราะห์เกี่ยวกับสื่อการสอนของหน่วยเวชนิทัศน์ (โสตทัศนศึกษา) ในคณะแพทยศาสตร์ ทุกมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับงานด้านการผลิต ก้านบริการ และก้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอนที่มีอยู่เพียงพอกับความต้องการ และใช้ได้อย่างคุ้มค่าหรือไม่ ทั้งนี้เนื่องจากเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ ได้เข้ามามีบทบาทต่อการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

2. ควรจะวิเคราะห์ การดำเนินการจัดตั้งศูนย์เวชนิทัศน์ (โสตทัศนศึกษา) ขึ้นเพื่อให้บริการสื่อการสอนให้แก่คณาจารย์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการประหยัดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ และบุคลากร โดยรวมงานสื่อการสอนในรั้วภาควิชา คณะและมหาวิทยาลัย เข้าด้วยกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย